

QARSHI MUHANDISLIK IQTISODIYOT INSTITUTI

Ro'yxatga olindi:

№ 196

"TASDIQLAYMAN"

O'quv ishlari bo'yicha prorektor

Bozorov O.N.

2022 yil "29" 08

MENEJMENTNING TADQIQOT USULLARI

FAN SILLABUSI

Bilim sohasi:	400 000	– Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410 000	– Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi:	70411201	– Menejment (tarmoqlar va sohalar bo'yicha)

Qarshi-2022 y

1

Fanning sillabusi Qarshi muhandislik iqtisodiyot instituti Kengashida ko'rib chiqilgan va 2022 yil "28" iyundagi 11 - sonli bayonnomasi bilan tasdiqlangan fan dasturi asosida tuzilgan.

Tuzuvchilar:

T.K.Ergashev "Biznes va innovatsion menejment" kafedrası dotsenti, i.f.n.

Fanning sillabusi «Biznes va innovatsion menejment» kafedrasining 2022 yil 22 avgustdagi 4 -sonli yig'ilishida muhokamadan o'tgan va "Iqtisodiyot" fakulteti Uslubiy Komissiyasida muhokama qilish uchun tavsiya etilgan.

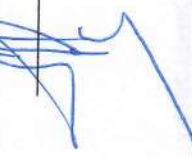
«Biznes va innovatsion menejment» kafedrası mudiri: i.f.f.d Raximov A.N.

Fanning sillabusi "Iqtisodiyot" fakulteti Uslubiy Komissiyasida (bayon № 1, 2022 yil 24 avgust) va institut Uslubiy Kengashida (bayon № 1, 29 avgust 2022 y.) muhokama etilgan va o'quv jarayonida foydalanishga tavsiya qilingan.

O'quv- uslubiy boshqarma boshlig'i

 dotsent SH.Turdiyev.

Fakultet uslubiy komissiyasi raisi

 dotsent A.B.Qurbonov

“Menejmentning tadqiqot usullari” fan sillabusi

Fan (modul) kodi RESMAN7.5	O'quv yili 2022-2023	Semestr 1	ECTS krediti 6
Fan (modul) turi Mutaxassislik fani	Ta'lim tili o'zbek		Haftalik dars soati 6
Fanning nomi Menejmentning tadqiqot usullari	Auditoriya mashg'ulotlari (soat) 90	Mustaqil ta'lim 90	Jami yuklama 180

O'qituvchi haqida ma'lumot

Kafedra nomi	Biznes va innovatsion menejment		
	F.i.sh.	Telefon nomeri	e-mail
O'qituvchilar	Ergashev Toxir Kurbanovich	+998 90 2570105	Tohir709@gmail.com
Ma'ruzachi			
Amaliy mashg'ulot	Ergashev Toxir Kurbanovich	+998 90 2570105	Tohir709@gmail.com

I. Fan tavsifi.

Mamlakatimiz iqtisodiyotini yanada rivojlantirish uning ijtimoiy- iktisodiy jihatdan mustaqillikka erishishini ta'minlash boshqaruv tizimini tubdan isloh qilishni talab qiladi. Bu sohada asosiy ma'suliyat korxonalar tizimidagi boshqaruvning zamonaviy usullaridan keng foydalangan holda ularning barqarorligini ta'minlashga qaratiladi. Shu jihatdan ham ushbu fanda korxonaning iqtisodiy barqarorligi, hayotiyliigi va samaradorligi uning faoliyatini takomillashtirilishi bilan bevosita bog'liq bo'ladi. Bu esa o'z navbatida korxonaning barqaror rivojlanirilishining tashqi muhitga moslashishi tamoyili bilan amalga oshiriladi.

“Menejmentning tadqiqot usullari” fani korxona faoliyatini mavjud bozorlar va tovarlarga bo'lgan yo'nalishi, korxonani boshqarish jarayonni shakllantirish, korxonalarning tashqi va ichki muhitlarni tahlil qilish va boshqarish, korporativ va biznes strategiyalarni ishlab chiqish va rivojlantirish, strategiyalarni rejalashtirish va ijrosini ta'minlash, strategik o'zgarishlarni boshqarish jarayonlarining mohiyatini tushunishda magistrnlarga zarur bo'lgan bilimlarni beradi.

II. Fanning maqsadi.

Fanni o'qitishdan asosiy maqsad - talabalarga menejmentning tadqiqot usullarini o'rgatish, vaziyatli holatlarda ulardan foydalanish bo'yicha ushbu mutaxassislikka mos bilim, ko'nikma va malakalarni shakllantirishdan iborat. Fan mazmunini o'rganish talabalarning boshqaruv tizimlarini tadqiq va tahlil qilishda, ularning afzalliklari va kamchiliklarini aniqlashda, tadqiqot maqsadiga mos boshqaruv usullarni tanlashda, aniqlangan muammolar yechimlarini ishlab chiqishda, boshqaruv samaradorligini

oshirishda iqtisodiy va ijtimoiy ko'rsatkichlaridan foydalangan holda nazariy bilimlarini va amaliy ko'nikmalarini hosil qilishga xizmat qiladi.

III. Ta'lim berish natijalari

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- asosiy tushunchalarni aniq ko'rsatadigan va strategik boshqaruv jihatlari namoyish yetish imkonini beradigan tashkilotlar hayotidan mustaqil ravishda boshqaruv vaziyatlarini tahlil qilish;
- olingan nazariy bilimlarni tashkilotlarda boshqaruv qarorlarini ishlab chiqish va qo'llay olish;
- tashkilotning ish faoliyatini yaxshilash uchun tashkiliy madaniyatni boshqarish tizimini ishlab chiqish;
- tashkilotdagi muloqot jarayoniga ta'sir ko'rsatish;
- xodimlarni boshqarishda zamonaviy usullarini qo'llash tasavvuriga va bilimiga ega bo'ladi.

IV. Ta'lim berish usullari

- ijodiy vazifa
- ta'limning faol metodlari:
 - insho yozish;
 - tahliliy hisobot taqdimoti;
 - taqdimotning video / slaydlarini tayyorlash;
 - nashrlarni tayyorlash;
- blits-savolnoma;
- debatlar va munozaralar;
- muloxaza va nazorat uchun savollar;
- amaliy topshiriq;

V. Fanning tarkibiy tuzulishi (Content):

№	Mavzular	Mashg'ulotlar rejası	Soati	
			ma'ruza	amaliy
1	Boshqaruvni rivojlantirishda tadqiqotlarning o'rni.	Tadqiqot muammo va vaziyatlarni fahmlash, ularning paydo bo'lishini aniqlash, xususiyatlari va mazmunini ochib berish, universal hal qilish yo'llari va vositalarini topishdan iborat faoliyat turi sifatida. Boshqaruv tadqiqotining maqsadlari, vazifalari, obyekti va predmeti. Samarali boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun menejmentdagi muammoli vaziyatlarni o'rganishning o'rni. Tadqiqot	4	4

11. Isbot mantiqiy voqelik sifatida.

12. Tasniflash mantiqiy voqelik sifatida.

13. Boshqaruv maqsadlarini tadqiq etish va loyihalashtirish.

14. Boshqaruv funksiyalarini tadqiq etish va loyihalashtirish.

15. Boshqaruv tuzilmalarini tadqiq etish va loyihalashtirish.

16. Boshqaruv qarorlarini tadqiq etish va loyihalashtirish.

17. Tizimli tadqiqotlarda boshqaruv hisobi.

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

VII. ADABIYOTLAR.

Asosiy adabiyotlar:

1. Alemasov V., Mamadaliyev SH.O. Ilmiy tadqiqot: metodologiya, metodika, ijodiyot. O'quv qo'llanma.-T.:O'zbekiston Respublikasi IIV Akademiyasi, 2015.-102 b.
2. Минякова Т.Е. Методы исследований в менеджменте. Учебное пособие. – Ульяновск: УлГТУ, 2017. – 112 с.
3. Мельников В.П., Схирглэде А.Г. Исследование систем управления. Учебник.-М.: Издательско Юрайт, 2016 -447 с.
4. Гельруд Я.Д. Методы исследований в менеджменте для магистров. Электронное учебное пособие.-Челябинск: Издательский центр ЮУрГУ, 2013.-305 с.

Qo'shimcha adabiyotlar:

1. Малин А.С., Мухин В.И. Исследование систем управления. Учебник. -М.: Издательский дом ГУ ВШЭ, 2005 - 399 с.
2. Мухин В.И. Исследование систем управления. Учебник.-М.:Экзамен, 2007-384 с.
3. Ergashev R.X., Tursunov I.E., Ravshanov A.D., Qurbanov A.B. Innovatsion iqtisodiyot. Darslik. T.-"Voris-nashriyot", 2020. 448 b.
4. Ганчерёнок И.И., Горбачов Н.Н., Турсунов И.Э., Панжнев С.А. Цифровая экономика: управление информационными ресурсами./ Учебное пособие:/-Т.: "Voris-nashriyot", 2020. 207 с.

Axborot manbaalari:

1. www.google.co.uz - Qidiruv tizimi.
2. www.gov.uz - O'zbekiston Respublikasi Hukumat portali

		boshqaruv jarayonining bosqichlaridan biri sifatida	boshlang'ich	
2	Menejmentda tadqiqotlarning nazariy-uslubiy asoslari.	Menejmentda tadqiqotlar maqsadlari va vazifalari. Menajer faoliyatida tadqiqotchilik funksiyasining o'rni va vazifalari. Menejmentda tadqiqotlarning asosiy yo'nalishlari. Boshqaruv konsepsiyasi. Tadqiqotchilik faoliyatining umumiy ta'rifi. Tadqiqotchilik yondashuvini tanlashga menejerning shaxsiy hususiyatlari va ta'siri.	4	6
3	Boshqaruv vaziyatlarini tadqiq etish uslubi.	Tadqiqot – boshqarish jarayonining dastlabki bosqichi sifatida. Fundamental va amaliy, miqdor va sifat, natural va qiymat, absolyut va nisbiy, nodir va majmuaviy tadqiqotlar. Qo'llanilayotgan tadqiqot turining tashkiliy omillar– qaror qabul qilish darajasi, kutilayotgan natija va boshqa omillarga bog'liqligi. Boshqaruv faoliyatida muammoli vaziyatlar. Tadqiqotda muammoni qo'yish darajalari: intuitiv (xissiy) anglash, mahalliyashtirish, kompozitsiya (joylashtirish), baholash, asoslash, eksplikatsiya (tushuntirish).	4	4
4	Menejment tadqiqotlarida umumilmiy va rasmiy-mantiqiy usullar.	Tizimli yondashuv usullari (tizimli taxli, modelashtirish), mantiqiy nazariy-usullar (abstraksiyalash, takkoshlash, induksiya, deduksiya), empirik-nazariy (eksperiment, o'lchash, kuzatish, ta'riflash). Tadqiqotning asosiy maqsadlarini aniqlash. Muammoli vaziyat tarifi va dastlabki taxlili. Ilmiy muammo ifodasi. Farazlarni (gipotezalarni) ishlab chiqish. Axborotlarni yig'ish va tasniflash. Konsepsiya (ilmiy nazariya) ishlab chiqish bosqichlari.	4	4
5	Menejmentda operatsiyalarni tadqiq etish usullari	Operatsiyalarni tadqiq etish vazifalari, uslubiy tamoyillari va ishchi usullari - maxsus ilmiy va amaliy kurs sifatida. Amaliyotning turli sohalar masalalarini yechishda qo'llaniladigan oqilashtrishning matematik usullari: chiziqli, nochiziqli, dinamik dasturlash, o'yinlar nazariyasi, ommaviy xizmat ko'rsatish nazariyasi va boshqalar. Operatsiyalarni tadqiq etish usullari qo'llaniladigan muhim sohalar.	4	4

		Operatsiyalarni tadqiq etish usullari yordamida yechiladigan boshqaruv masalalarining turlari		
6	Menejmentda tadqiqotning aniq (mahsus) usullari.	Tadqiqotning aniq usullari – tadqiqot obyekti xususiyatlari, predmeti va vazifalarini aks ettiruvchi usullar sifatida. Hujjatlarining o'rganish usullari. Ijtimoiy tadqiqotlar usullari. Test sinovlari, sotsiometriya, ishbop o'yinlar, taqlid etuvchi modelashirish usullari. Ekspert baholash usuli. SWOT- tahlili usuli: mohiyati, qo'llash sohalari, kamchiliklari. SMART-tahlil usuli. Morfologik tahlil usuli. Aqliy hujum usuli. Delfi usuli. Maqsadlar daraxti usuli.	6	6
7	Menejmentda tadqiqotlarni rejalashtirish va tashkil etish	Tadqiqot dasturini shakllantirish. Tadqiqot maqsadlarini turkumlash. Tadqiqotning texnologik sxemasi. ITTKI dasturlarini rejalashtirish va boshqarish. ITTKI ni tashkil etishni boshqarish. ITTKI ga doir qarorlarni ishlab chiqish va qabul qilish jarayoni. ITTKI da resurslarni taqsimlash. Tadqiqotlar rahbarlarining xususiyatlari. ITTKI ning tashkiliy tuzilmalari va ularni rivojlantirish. Marketing tadqiqotlarini tashkil etish. Marketing tadqiqotlarining uslubiy asoslari. Marketingda tadqiqotlarning asosiy yo'nalishlari. Tovarlar bozorlari tadqiqotlari. Iste'molchilar tadqiqotlari. Bozorning firmalar tuzilishini tadqiq etish. Korxonaning ichki muhiti tadqiqoti. Marketing tadqiqotlari xizmati boshqaruvining tashkiliy tuzilmasi.	4	6
8	Menejmentda tadqiqotlarning sifatiga doir usullari.	Sifatga doir usullar yordamida yechiladigan sifatga doir tadqiqotlarning asoslari, maqsadlari va vazifalari. Tashkilotda sifat tadqiqotlarini qo'llash sohalari. Marketing muammolarini yechishda sifat usullarini qo'llash. Jamoatchilik bilan munosabatlarni qurish (PR) sohasidagi muammolarni yechishda sifat usullarini qo'llash. Inson resurslarini boshqarishga doir muammolarni yechishda sifat usullarini qo'llash. Firma maqsadini aniqlash va strategiyasini ishlab chiqishda sifat	4	4

		usullarini qo'llash.		
9	Menejmentda tadqiqotlarning statistik va ekonometrik usullari	Ma'lumotlarni statistik va ekonometrik tahlil qilish usullari. Tariflovchi statistika usullari. Ma'lumotlarni ko'p o'lchamli statistik tahlil usullari. Menejmentda o'zaro bog'liqliklarni korrelyatsion – regression modelashtirish.	4	6
10	Menejmentda tadqiqotlarning samaradorligi	Tadqiqotlar samaradoliigi tushunchasi. Tadqiqotlar samaradorligini shakllantiruvchi asosiy omillar. Boshqaruvning tadqiqotchilik salohiyati. Menejmentda tadqiqotlar samaradorligini ta'minlash tamoyillari.	4	4
Jami			42	

Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish bo'yicha kafedra professor- o'qituvchilari tomonidan ko'rsatma va tavsiyalar ishlab chiqiladi. Unda talabalar asosiy ma'ruza mavzulari bo'yicha olgan bilim va ko'nikmalarini amaliy masalalar echish orqali yanada boyitadilar. Shuningdek, darslik va o'quv qo'llanmalar asosida talabalar bilimlarini mustahkamlashga erishish, tarqatma materiallardan foydalanish, ilmiy maqolalar va tezislarni chop etish orqali talabalar bilimini oshirish, masalalar echish, mavzular bo'yicha ko'rgazmali qurollar tayyorlash va boshqalar tavsiya etiladi.

VI. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Menejmentda muammoli vaziyatlarni tadqiq etishda umumilmiy va rasmiy-mantiqiy usullardan foydalanish.
2. Menejment tadqiqotlarida aniq usullarning tutgan o'rni.
3. Menejment tadqiqotlarida statistik va ekonometrik usullardan foydalanishning ahamiyati.
4. Menejmentda tadqiqotlarning samaradorligini oshirish muammolari.
5. Boshqaruv tizimini tadqiq etishda eksperiment usuli: tushunchasi, turlari, ularni rejalashtirish.
6. Tafakkur fikrlash shakli sifatida.
7. Xulosa chiqarish fikrlash shakli sifatida.
8. Tushuncha shakllantirish fikrlash shakli sifatida.
9. Savol berish mantiqiy voqelik sifatida.
10. Faraz qilish mantiqiy voqelik sifatida.